

[Tinning]

nen dér ned på jorden, hvor den hører hjemme. Det er jo også et spørgsmål om penge.

Det er en god idé, fru Aase Olesen foreslår, at vi gør noget ud af at sikre en bred offentlig debat. Hr. Lenger har allerede sagt, at vi ikke kunne have lavet disse forslag uden en solid kontakt til forskellige handicappede og ikke-handicappede. På dette område som i øvrigt på alle mulige andre gælder det jo, at folketinget har meget vanskeligt ved at foretage sig noget som helst fornuftigt, hvis vi ikke har solide rødder ude i det virkelige liv. Det er en god idé at forsøge at sikre en bred debat, ikke blot i forhold til handicaporganisationer, men selvfølgelig også i forhold til alle mulige andre, der ønsker at være med. Hvordan det lige præcis skal gøres, kan jeg ikke overskue lige nu, men det er jeg sikker på at vi kan snakke om, om det skal organiseres på en eller anden måde eller vi bare skal gøre, som vi plejer, nemlig holde nogle møder, skrive nogle indlæg i aviser og sådan noget.

Forslaget til handlingsplan synes jeg også er godt. Det er netop vigtigt, at vi forsøger at forpligte hinanden i forhold til disse problemstillinger på den måde, at vi siger: så fik vi overblik over det, så stor er opgaven at indrette samfundet menneskevenligt og altså handicapvenligt. Og det er selvfølgelig en stor opgave, for vi lever i et samfund, der er præget af nogle af de holdninger, som også hr. Arne Bjerregaard var inde på: at handicappede vil vi da godt give en krone en gang imellem, hvis de så i øvrigt ellers vil være så venlige at gå, mindst ud i siden af billedet og helst helt ud af billedet. Det er klart, at skal der rettes op på alle de ting, så koster det mange penge, så tager det lang tid, og det er selvfølgelig også meget et spørgsmål om ændrede holdninger, som må følge med i samme omgang.

For at blive ved det generelle synes jeg, at vi ikke behøver at gøre debatten i dag hverken specielt lang eller krydret for hvert forslag med alle vore generelle betragtninger om handicapvenlighed. Det synes jeg vi med rette kan springe over; det er vi jo så nogenlunde enige om. Debatten i dag kan tjene til at få frem, om der er indvendinger imod nogle af de forslag, vi nu er kommet med. Er der nogle ting, som man mener i stedet skulle ind i billedet, og er der nogle forslag til forbedringer af forslagene, så lad os få de mel-

linger med i folketingets socialudvalg, og lad os så forsøge at komme videre.

Hvis jeg skal kommentere enkelte forslag, vil jeg egentlig godt starte baglæns med beslutningsforslag nr. B 98, beslutningsforslaget om sikring af det frie boligvalg. Det er vel nok dér, en af de største prøver ligger. Alle mener naturligvis, at de handicappede skal sikres et frit boligvalg, men der er så alligevel en række ordførere – vel egentlig alle med undtagelse af fru Birthe Hansen – som udtrykker betænkeligheder. Hr. Qvist Jørgensen gjorde det også; ud over den principielle tilslutning kom der en tilføjelse. Vi står dér og siger: det er meget vigtigt, at de handicappede bliver ligestillet med andre, det er vigtigt, at de handicappede får ret til frit boligvalg, det er vigtigt, at de handicappede får lov til selv at bestemme over deres tilværelse, og så kommer den tilføjelse, der desværre er så almindelig herinde: bare det ikke koster for meget.

Når vi diskuterer omkostninger ved handicappolitik, er vi nødt til at gøre det en smule mere nuanceret. Selvfølgelig handler det om kroner og øre, men det handler også om noget andet; det handler om det, som regeringen i øvrigt også taler meget om: de menneskelige ressourcer. Det er klart, at en ordentlig handicappolitik forudsætter et aktivt engagement i samfundet hos ikke-handicappede, men selvfølgelig også hos de handicappede.

Forudsætningen, tror jeg, for et aktivt og engageret samarbejde er, at vi ikke siger til de handicappede: vi synes egentlig, I skal have ret til at vælge bolig frit; men vi mistænker jer alligevel for, at hvis nu I får det, så kommer I med nogle fuldstændig rablende forslag, som koster det hvide ud af øjnene. Det har vi ikke råd til, og derfor får I ikke noget frit boligvalg alligevel.

Det er den ene holdning, og jeg mener, at den er forkert. Det kan ikke gå, at vi siger til folk: selvfølgelig vil vi sådan set gerne støtte jer, selvfølgelig har I ret til selv at bestemme over jeres liv; vi laver alligevel nogle regler, sådan at hvis I går for vidt, kan vi lige hindre jer i udfoldelsen.

Jeg mener, vi omvendt må sige: vi bygger på tilliden til, at handicappede, fysisk handicappede eller psykisk handicappede, i almindelighed ikke er folk, som, hver eneste gang de ser en åbning i lovgivningen, formulerer